

foto. / photo © Jakub Stepien HAKOBO

MIASTO ŁÓDŹ

ŁÓDŹ CITY

**SŁAWOMIR BELINA, MONIKA BŁAŻUSIAK, BALBINA BRUSZEWSKA, AGNIESZKA CHOJNACKA,
ARTUR CHRZANOWSKI, GREGOR GONSIOR, KAMIL KUSKOWSKI, MONIKA MASŁOŃ, TOMASZ
MATUSZAK, MODAPOLKA.PL <PAULINA STĘPIEŃ>, ANNA ORLIKOWSKA, KRZYSZTOF OSTROWSKI,
JAKUB STĘPIEŃ HAKOBO, WUNDERTEAM.PL <MAGDALENA KOZIEJ, PAULINA STĘPIEŃ>**

MIASTO ŁÓDŹ

ŁÓDŹ CITY

MIASTO ŁÓDŹ/FAB

Wystawa zawdzięcza swój tytuł Jakobowi Stępiowi HAKOBO, jednemu z jej uczestników i jednocześnie współautorowi koncepcji. HAKOBO zaprojektował także część obrazów zaproszenia i folderu towarzyszącego ekspozycji. Ilustracja na zaproszeniu przedstawia wykadrowany (zepsuty?) neon miejscowego dworca kolejowego: ŁÓDŹ FAB[RVCZNA]. Opisując zdjęcie, HAKOBO posłużył się słownikową definicją skrótu: „FAB = The FAB four = The Beatles” (co po polsku brzmiałoby: „Czwórka z Liverpoolu”) oraz tłumaczeniem na język polski przymiotnika *fabulous* — „legendarny”, a w języku potocznym — „fantastyczny, odjazdowy”. Hej, Jakub, trafiłeś w sedno!

Taką właśnie legendarną Łódź — z jej mocno wyczuwalną do dziś w tkance miejskiej historią, problemami społecznymi, postępującą modernizacją i komercjalizacją przestrzeni miejskiej, unikalnym Muzeum Sztuki i tradycją awangardy, historią artystycznych przedsięwzięć, organizowanych przez artystów dla artystów, sławną Szkołą Filmową i Akademią Sztuk Pięknych kształcąca artystów wizualnych i projektantów mody, czy wreszcie aktywną sceną muzyczną — chciałam zaprezentować w Projekcie Kordegarda. Przestrzeń galerii jest niewielka, więc konieczny był wybór. Ponieważ nie jestem „stamtąd”, poprosiłam o pomoc kilku Kolegów — HAKOBO, Kamila Kuskowskiego i Tomasza Matuszaka z ASP, kuratorkę Jolantę Ciesielską, znajomego studenta oraz pracowników PWSFTViT. Jestem im bardzo wdzięczna za sugestie i pomoc.

„Wystaw z Łodzi” było ostatnimi czasami sporo. Ekspozycję *Miasto Łódź* wyróżnia odejście od ukazywania wyłącznie miejscowej sceny sztuki wizualnej, a w zamian skupienie uwagi na młodym i średnim pokoleniu twórców i chęć ukazania interesujących zjawisk także z dziedziny projektowania, filmu i muzyki. Uczestników projektu łączy sympatia dla Łodzi, wrażliwość na problemy tego miasta, a także decyzja o budowaniu swojej zawodowej kariery w tym właśnie miejscu. *Miasto Łódź* to kolejna w Kordegardzie / Projekcie Kordegarda historia z cyklu „Pokój z widokiem”, ukazująca wybrane miasto widziane oczyma artystów. Widz zbliżający się do galerii dostrzeże w jej oknach piktogramy dłoni w rozmaitych gestach. Nie znając liter migowego alfabetu, może poczuć się zaintrygowany nieznanym przekazem i — mam nadzieję — zachęcony do wejścia do galerii w poszukiwaniu rozwiązania zagadki. (Litere tworzą napis: ŁÓDŹ.) Autorem projektu jest Tomasz Matuszak. Podobny projekt artysta zaprezentował po raz pierwszy w izraelsko-palestyńskiej strefie granicznej w Hajfie na przełomie 2000 i 2001 roku, pod tytułem *Matrimony* [Małżeństwo], jako swoistą mediację między zwaśnionymi stronami. W 2004 roku powtórzył pomysł w oknach łódzkiej Café Europa — socmodernistycznego pawilonu dumnie aspirującego do Europy. W Warszawie oglądamy trzecią odsłonę projektu — tym razem artysta nadał mu postać pseudoreklamowego *teasera* miasta czy wystawy. Brzydło-romantyczna, fascynująca Łódź ukazuje praca Moniki Masłoń z 2006 roku zatytułowana *Miasto* — *slideshow*. Prezentowane na wystawie dzieła Artura Chrzanowskiego przedstawiają miasto w momencie zmiany, chaotycznej rewitalizacji, aspirowania do nowocześniejszej metropolii. Praca Moniki Błażusiak, artystki wizualnej i zdolnej projektantki mody, ukazuje współczesną „odnowioną” Łódź. Autorka stworzyła portret Manufaktury, miejscowego centrum życia handlowo-towarzyskiego, w stylu konstruktywistyczno-abstrakcyjnym. Inna jej praca na wystawie to intrygujące tkaniny z „widokami Łodzi” — projekt ten nawiązuje do włókienniczych tradycji miasta.

Agnieszka Chojnacka prezentuje dwa dzieła: *Wszystko będzie dobrze* (2006) i *Wiadomości* (2007). Pierwsza z nich, podobnie do wcześniej opisanej, odwołuje się do tematu Łodzi jako miasta postprzemysłowego, jednak czyni to w sposób zaangażowany społecznie. Łódź to miasto kobiet — włókienki/bezrobotnych, a także kobiet twórczych — artystek, którym ścieżki przetarła Katarzyna Kobro. Multimedialna instalacja Chojnackiej opowiada historie zawiedzionych, ale także tych pełnych marzeń i nadziei, pomimo trudów codzienności. *Wiadomości* imitują layout popularnej gazety. Projekt ironicznie odnosi się do hurra- optymizmu współczesnych mediów co do czekającej nas przyszłości (w tym mieszkańców Łodzi) pomyślnej przyszłości. Może być też odczytany jako próba odwrócenia panującej w mediach tendencji do epatowania przemocą i sensacjami na rzecz optymistycznego hasła: „Będzie dobrze”.

O niewygodnej historii opowiada kompozycja ścienna Kamila Kuskowskiego pt. *Antysemityzm wyparty*. Przy jej tworzeniu artysta posiłkował się swoistym *objet trouvé* — napisami na murach o antysemickim wydźwięku. Znaleźć je można w różnych miastach Polski. W Łodzi antysemickie podteksty pojawiają się często w słownych walkach między kibicami Widzewa i ŁKS-u. Napisy zamalowane, a jednak widoczne... Sławomir Belina i Anna Orlikowska wykorzystują Łódź, jej malowniczo-eklektyczne pałacowe wnętrza i obskurne plenery jako punkt wyjścia do snucia abstrakcyjnych opowieści. W końcu 2009 roku, po kilku latach milczenia, Belina powrócił na artystyczną scenę wideoinstalacją *Norma*, zrealizowaną na zaproszenie łódzkiego mecenasa, galerii Atlas Sztuki. Na wystawie w Projekcie Kordegarda prezentujemy cztery części projektu, powstałe w zabytkowych wnętrzach pałaców łódzkich fabrykantów. W każdej z nich dziwnie ubrane istoty wykonują tajemnicze czynności i gesty. Campowe kostiumy do filmów uszły łódzcy krawcy pracujący pod dyktando artysty. W taki sposób od lat mieszkający w Warszawie Belina — znana postać łódzkiej sceny artystyczno-towarzyskiej lat 90. — powrócił do świata sztuki.

My Anny Orlikowskiej to filmowa opowieść o równoległych światach, zreżymowana wykorzystująca mroczne nieraz łódzkie scenerie jako tło do snucia metafizycznych historii.

Jakub Stępień HAKOBO, projektant graficzny i designer oraz znawca Łodzi, ze swego ogromnego dorobku wybrał prace dotyczące tego miasta. Na ścianach Projektu Kordegarda zobaczymy rysunki budynków. Oprócz tego autor pokaże zaprojektowany na wzór akcesorium kibica szalik powielający nazwę Łodzi w językach czterech kultur, które ją tworzyły. W galerii znaleźć też będzie można przygotowaną przez niego mapę zachwalającą i klasyczne, i nieoczywiste atrakcje tego miasta (we współpracy z Fundacją Bęc Zmiana). Wunderteam.pl tworzą designerki Paulina Stępień i Magdalena Koziej. Na wystawie duet zaprezentuje projekt wnętrza kawiarni w budynku Muzeum Sztuki (ms Café) oraz inne prace związane z miastem. Modapolka.pl to marka firmująca autorskie ubrania projektowane przez Paulinę Stępień, skierowane do młodych mieszkanki miast. Kilka z nich można będzie zobaczyć na wystawie.

Gregor Gonsior łączy projektowanie mody ze street-artem i tworzeniem ściennych kompozycji malarskich. W ramach pokazu *Miasto Łódź* zostaną zaprezentowane próbki różnych rodzajów jego twórczości. Jedno z pomieszczeń galerii na czas wystawy zmieniło się w salę kinową. Widzowie mogą się wygodnie rozsiąść i obejrzeć przygotowany we współpracy z PWSFTViT wybór studenckich etud filmowych z Łodzią w tle. Filmy pochodzą z ostatnich lat, ukazują więc miasto dzisiaj, jego pejzaże i problemy nurtujące mieszkańców. Artystyczny portret Łodzi dopełniają projekty muzyczne — teledyski autorstwa Balbiny Bruszevskiej, których akcja rozgrywa się w łódzkiej scenerii (np. do utworu *Jak nie ty, to kto* legendarnego O.S.T.R.). Dłuższy film animowany *Miasto płynie*, z którego pochodzi materiał wybrany do teledysku, także znalazł się na wystawie.

Otwarcie wystawy uświetnił koncert mistrzów łódzkiej elektroniki Capitana Commodore i SLG. Mam nadzieję, że wystawa zachęci widzów do odwiedzenia LEGENDARNEGO MIASTA ŁÓDŹ.

Magda Kardasz
kurator

ŁÓDŹ CITY/FAB

The exhibition owes its title to Jakob Stępień a.k.a. HAKOBO, its participant as well as author of its concept. HAKOBO has also designed the visuals for the show’s invitation and accompanying folder. The invitation is illustrated with a photograph showing a cropped image of the (broken?) neon sign of the local train station: ŁÓDŹ FAB[RVCZNA]. Describing the picture, HAKOBO used the dictionary definition of the informal British English adjective *fab*: ‘fab = the Fab Four = The Beatles’ and a translation into Polish of the adjective *fabulous*, which is ‘legendary’, and in the vernacular, ‘fantastic, exciting’. Hey, Jakub, you’re right to the point here!

Precisely this kind of fabulous Łódź — with its history, still to be clearly felt in the urban tissue, its social issues, a continuing modernisation and commercialisation of public space, the unique Muzeum Sztuki and the avant-garde tradition, a history of famous projects organised by artists for artists, the world-renowned Łódź Film School (PWSFTViT), the Academy of Fine Arts (ASP) educating visual artists and fashion designers, or finally a vibrant music scene — was what I wanted to present at Kordegarda Project. The gallery space is small so a selection was necessary. Since I am not ‘from there’, I asked a couple of friends — HAKOBO, Kamil Kuskowski and Tomasz Matuszak at the ASP, curator Jolanta Ciesielska, a student friend and staff at the Film School — to help me. I am extremely grateful to them for their suggestions and assistance. There have been many ‘from Łódź’ exhibitions lately. What makes *Łódź City* special is that rather than focusing exclusively on the local visual arts scene, it puts the spotlight on young- and medium-generation artists and interesting phenomena in the fields of design, film, and music as well. All of the project’s participants share an affection for Łódź, a sensitivity to its issues, and the decision to pursue their professional careers there and not somewhere else. Łódź City is another Kordegarda/Kordegarda Project exhibition from the *Room with a View* series showing selected cities through artists’ eyes.

Approaching the gallery, the viewer will see in its windows pictograms of various hand gestures. If they do not know sign language, they may feel intrigued by the cryptic message and, hopefully, keen to enter the gallery to solve the riddle. (The letters form the word *Łódź*.) The project’s author is Tomasz Matuszak. He presented a similar project for the first time in the Israeli-Palestinian border zone in Haifa at the turn of 2000/2001, entitled *Matrimony*, as a sort of mediation effort between the feuding sides. In 2004, he showed another version in the windows of Łódź’s Café Europa, a soc-modernist pavilion proudly aspiring to being European. In Warsaw, the artist is showing the project’s third version, this time designed as a pseudo-advertising teaser of the city or exhibition.

An ugly-romantic, fantastic, Łódź is shown in *City Slideshow*, a 2006 work by Monika Masłoń. Andrzej Chrzanowski presents works showing the city in a state of flux, undergoing chaotic revitalisation, aspiring to the role of a modern metropolis. A work by Monika Błażusiak, visual artist and talented fashion designer, depicts the present-day ‘restored’ Łódź. The author has created a constructivist/abstract portrait of Manufaktura, the huge shopping mall converted from former factory that serves as the local centre of commercial/social life. Błażusiak also presents intriguing textiles with ‘views of Łódź’, an allusion to the city’s textile-industry traditions.

Agnieszka Chojnacka shows two works: *Everything Will Be Alright* (2006) and *News* (2007). The former, like the abovementioned one, tackles the theme of Łódź as a post-industrial city but does so in a socially committed manner. Łódź is a city of women — the (ex-)textile workers but also creative women, artists, a trail originally blazed by the great Katarzyna Kobro. Chojnacka’s multimedia installation tells the stories of the disappointed, but also of the hopeful and optimistic despite the hardships of daily life. *News* imitate the layout of a popular newspaper to ironically comment on the hyper-optimism of the contemporary mass media regarding the bright future all of us (including the inhabitants of Łódź) are facing. The work can also be interpreted as an attempt to reverse the dominant trend of playing up the violent and sensational on behalf of an optimistic ‘Everything will be alright’.

Talking about inconvenient history is Kamil Kuskowski’s mural *Anti-Semitism Repressed*, created using a special kind of found objects — anti-Semitic graffiti that can be found on the walls in various Polish cities. In Łódź, such graffiti are a frequent feature of the verbal war between the fans of Widzew and ŁKS, the city’s two leading football clubs. Although painted over, the inscriptions still show through... Sławomir Belina and Anna Orlikowska use Łódź, its picturesque-eclectic palace interiors and squalid outdoors, as a point of departure for spinning abstract tales. At end-2009, following several years of inactivity, Belina returned to the scene with a video installation called *Norma*, commissioned by the city’s leading arts patron, the Atlas Sztuki gallery. The Kordegarda Project exhibition features four parts of the project, shot in the historical interiors of the palaces of the city’s former industry tycoons. In each part, bizarrely dressed creatures perform strange activities and gestures. The campy costumes were created by Łódź-based tailors working under the artist’s supervision. A leading figure on Łódź’s artistic/social scene in the 1990s, based in Warsaw for many years now, Belina returns to the art world with this project.

Anna Orlikowska’s *Us* is a filmic story about parallel universes, skillfully utilising the city’s often gloomy sceneries as background for metaphysical stories.

Jakub HAKOBO Stępień, graphic and industrial designer and an expert on the city, has selected from his very rich oeuvre works related to Łódź. We will see drawings of buildings, a football fan’s-type scarf listing the city’s name in the languages of the four cultures that had originally created it, and a map presenting the city’s tourist attractions, both the classic ones and the less obvious ones (in association with Bęc Zmiana Foundation).

Wunderteam.pl are two designers, Paulina Stępień and Magdalena Koziej. At Kordegarda Project, they are showing an interior design project for the café at the Muzeum Sztuki building (ms Café) and other works related to the city.

Modapolka.pl is a brand for clothes designed by Paulina Stępień and aimed at young female urbanites. Some of the actual clothes are presented in the show.

Gregor Gonsior combines fashion design with street art and mural painting. Examples of the various artistic disciplines he practices are featured in *Łódź City*.

One of the gallery’s spaces has been turned into a screening room for the show’s duration. Comfortably seated, viewers can watch a selection, prepared in association with the Łódź Film School, of short student films set in Łódź. All coming from recent years, the etudes show the city today, its landscapes and various issues.

The city’s visual portrait is accompanied by music projects: Łódź-set music videos by Balbina Bruszevska (e.g. for *Who If Not You* by the fabulous hip hop artist O.S.T.R.). *The City Flows*, a full-feature animated film from which material for the video has been sampled, is shown too. The exhibition opening featured a live performance by two leading representatives of the Łódź electronic music scene, Capitan Commodore and SLG.

We do hope that the Kordegarda Project exhibition encourages viewers to visit the FABULOUS ŁÓDŹ CITY.

Magda Kardasz
curator

wystawa / exhibition

MIASTO ŁÓDŹ

ŁÓDŹ CITY

kurator / curator: Magda Kardasz

ul. Galczyńskiego 3, 00-362 Warszawa

31 VII – 26 IX 2010

wtorek–niedziela, 12–20 /

Tuesdays–Sundays 12 noon – 8 p.m.

tel. / phone (+48 22) 826 01 36

kordegarda@zacheta.art.pl

www.zacheta.art.pl

artyści / artists

Sławomir Belina ur. / b. 1968

Monika Błażusiak ur. / b. 1987

Balbina Bruszevska ur. / b. 1982

Agnieszka Chojnacka ur. / b. 1979

Artur Chrzanowski ur. / b. 1973

Gregor Gonsior ur. / b. 1979

Kamil Kuskowski ur. / b. 1973

Monika Masłoń ur. / b. 1982

Tomasz Matuszak ur. / b. 1967

Modapolka.pl (Paulina Stępień ur. / b. 1976)

Anna Orlikowska ur. / b. 1979

Krzysztof Ostrowski ur. / b. 1982

Jakub Stępień HAKOBO ur. / b. 1976

Wunderteam.pl (Magdalena Koziej ur. / b. 1981,

Paulina Stępień ur. / b. 1976)

Etjudy filmowe studentów PWSFTiV

z Łodzią w tle / Łódź-set short films by

Łódź Film School students

folder / leaflet

wydawca / publisher

Zachęta Narodowa Galeria Sztuki

pl. Małachowskiego 3

00-916 Warszawa

dyrektor / director

Agnieszka Morawińska

projekt / design

Jakub Jezierski

© Zachęta Narodowa Galeria Sztuki

Warszawa 2010

druk / printed by Argraf Sp. z o.o.

sponsor PROJEKTU KORDEGARDA /
sponsor of KORDEGARDA PROJECT

BENQ

sponsorzy wernisazu /
sponsors of the opening ceremony

chocolissimo

patroni medialni /
media patronage

STOLICA

gazeta

TOK

**THE WISSE
VOICE**